

ภาพตัวแทนภูมิปัญญามอญ บ้านสามโคก ปทุมธานี การสร้างสรรค์และประยุกต์ภาพถ่ายผ่านกล้องรูเข็ม

Representing the Heritage of Mon, Sam Kok, Pathumthani through Photography using a Pinhole

Camera

วารวรรณ สุวรรณผาติ

Warawan Suwannaphati

อาจารย์ประจำ คณะศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

Lecturer in Department of Photography, Faculty of Art and Design, Rangsit University,

Phahonyothin Rd., Lak-hok, Patumtanee, Thailand 12000

E mail: warawan@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสร้างสรรค์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรณีศึกษาการสร้างสรรคผลงานศิลปะภาพถ่าย ในรูปแบบที่แตกต่างออกไป โดยการใช้กล้องรูเข็มซึ่งเป็นอุปกรณ์ถ่ายภาพในยุคแรกๆของการถ่ายภาพ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายให้เกิดบรรยากาศ อารมณ์ ความรู้สึกของการย้อนยุค ความเก่าแก่ ความเป็นอดีต (Martha Casanave, 2006) รวมถึงการเกิดภาพถ่ายที่มีเสน่ห์ที่แปลกตาและในมุมมองที่แตกต่างออกไป โดยได้กำหนดการถ่ายทอศิลปะมอญ ที่เกิดจากภูมิปัญญาของชาวมอญ ชุมชนมอญสามโคก ปทุมธานี ซึ่งเป็นชุมชนมอญเก่าแก่ มีศิลปะ วัตถุโบราณ โบราณสถาน และวัดต่างๆที่ยังคงอยู่ มีคุณค่าแก่การเก็บรักษา เพื่อเป็นข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยการถ่ายทอเป็นผลงานศิลปะภาพถ่ายผ่านกล้องรูเข็ม

ด้วยการถ่ายภาพผ่านกล้องรูเข็มที่สร้างขึ้นเอง ใช้ฟิล์มเป็นวัสดุไวแสง และนำมาสแกน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ก่อนนำไปจัดขยายตามกระบวนการ จากการศึกษาพบว่า การใช้กล้องรูเข็มถ่ายภาพโดยใช้ฟิล์มเป็น วัสดุไวแสงมีความเหมาะสม เพราะฟิล์มมีความสามารถในการรับแสงเป็นเวลานานได้และให้ผลเป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะสำหรับการถ่ายวัตถุนิ่ง โบราณสถานต่างๆ ศิลปะวัตถุ (Jon Grepstad, 2003) เนื่องจากคุณสมบัติของ กล้องรูเข็มที่ต้องใช้เวลาในการให้แสงขณะถ่ายภาพค่อนข้างนาน แต่ถ้าต้องการความสมบูรณ์ของสี ควรนำมาสแกน ก่อนนำไปจัดขยายตามกระบวนการจัดขยายภาพปกติต่อไป

คำสำคัญ: กล้องรูเข็ม มอญสามโคก ปทุมธานี

Abstract

The objective of this research is to study and create the photographs from a pinhole camera. These photos represent the heritage of Mon Sam Kok, Pathumthani through photographs.

A pinhole camera is a type of vintage camera used in order to create photographs with a vintage appearance. The difference between pinhole camera and modern camera (digital camera) is that it uses a photo sensitive materials (films) in which the film needs to be exposed to light for long period of time to create a unique vintage look, compared to digital photographs. It is still often used today in archaeological site and art projects. The process of scanning converting the photo sensitive film into a digital format is sometimes necessary in order to further fine-tune the photographs.

Keywords: Pinhole Camera, Mon Pathumthani

1. บทนำ

กล้องรูเข็ม (Pinhole camera) เป็นต้นแบบของกล้องถ่ายรูปในปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นอุปกรณ์ที่มีความซับซ้อนน้อยที่สุดที่ใช้ในการบันทึกภาพ แต่ผลที่ได้ออกมา สามารถสร้างสรรค์ความงามทางศิลปะได้อย่างคาดไม่ถึงทีเดียว มีหลักการทำงาน โดยการปล่อยให้แสงที่สะท้อนจากวัตถุส่องผ่านรูขนาดเล็ก (โดยไม่มีเลนส์เป็นส่วนประกอบ) ที่กำหนดไว้ในกล้องที่เคลือบที่ภายในทาสีดำหมด ให้ตกลงบนระนาบรับแสงที่เป็นวัสดุไวแสง (ฟิล์ม) หรือวัสดุบันทึกแสงอื่นๆ (ระบบเซนเซอร์รับแสงในระบบดิจิทัล) ถึงแม้ว่าในปัจจุบันกล้องถ่ายภาพ ได้พัฒนาการอย่างไม่หยุดยั้งและรวดเร็ว ทั้งกล้องในระดับมืออาชีพและมือสมัครเล่น จากยุคของการใช้ วัสดุไวแสงประเภทฟิล์มเป็นตัวบันทึกภาพสู่วัสดุไวแสงประเภทดิจิทัล ซึ่งเพิ่มความสะดวก และให้โอกาสแก่ผู้ใช้มากขึ้น แต่ในด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพถ่ายนั้น ไม่มีข้อจำกัด สำหรับช่างภาพหรือศิลปิน ที่จะเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือที่เหมาะสม และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้สร้างสรรค์งานนั้นได้

ดังนั้น ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพถ่าย ผู้สร้างสรรค์มักจะสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากแนวความคิด แรงบันดาลใจ หรือวัตถุประสงค์แล้ว สิ่งที ผู้สร้างสรรค์ผลงาน ต้องนำมาพิจารณา

ประกอบด้วย คือการกำหนด หรือเลือกใช้ เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เหมาะสม และสามารถตอบสนองการสร้างสรรค์ผลงานนั้น ๆ ได้

ด้วยคุณลักษณะเฉพาะที่สำคัญของกล้องรูเข็มที่แตกต่างจากกล้องถ่ายรูปอื่นๆ คือกล้องนี้ไม่ต้องการการปรับระยะชัด สามารถใช้มุมกล้องอย่างไรก็ได้ โดยสามารถครอบคลุมได้ถึง 150 องศา (Eric Renner, 2008) ความคมชัดของภาพที่ได้ขึ้นขึ้นอยู่กับขนาดของรูรับแสงเป็นสำคัญ หากรูรับแสงมีขนาดเล็ก ภาพที่ได้ก็จะคมชัดมาก ในขณะที่เดียวกันปริมาณแสงที่ผ่านเข้าไปบันทึกก็จะน้อย ทำให้ต้องเปิดรูรับแสงนานเพื่อให้วัสดุไวแสง หรือวัสดุบันทึกแสง ได้รับปริมาณ แสงที่มากพอ สามารถบันทึกภาพได้โดยสมบูรณ์ ดังนั้น จะทำให้ได้ภาพที่นุ่มนวล สีของภาพที่ดู เป็นธรรมชาติ อันเกิดจากแสงส่องผ่านรูรับแสง ขนาดเล็ก ที่ไม่ต้องผ่านการกรอง หรือตัดแสงจากเลนส์ และมีความชัดลึกอย่างไม่สิ้นสุด ภาพที่ปรากฏก่อน ช่างสลับ มีความชัดเจนเฉพาะตรงกลาง ส่วนด้านข้าง จะมืด และพรมัว เลื่อนออกจากศูนย์กลาง (สุรพงษ์ เอี่ยมพิชย์ฤทธิ์, 2552) ซึ่งกลายเป็นเสน่ห์และ คุณลักษณะเฉพาะที่สำคัญของภาพถ่ายที่ได้จากกล้อง รูเข็ม ภาพที่ได้ออกมาจะเป็นภาพที่มีรูปทรงอิสระ จากแนวโค้งที่เกิดจากการผิวด้านที่ให้อารมณ์และ ความรู้สึกของความจริง ความเก่า ผลพิเศษต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถทำให้เกิดการสร้างสรรค์

ภาพ ในลักษณะภาพเก่า ภาพเดิม เป็นการย้อนรำลึกถึง เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต ได้เป็นอย่างดี

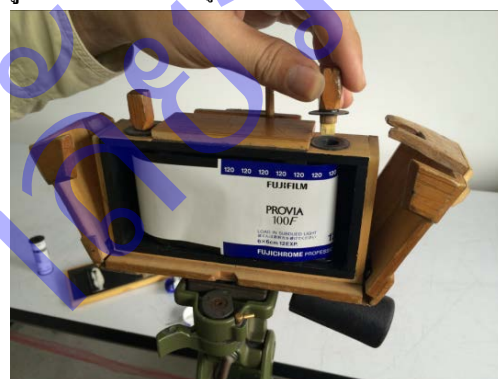
จากการที่ใช้ชุมชนมอญ สาม โลก ปทุมธานี เนื่องจากเป็นชุมชนมอญที่อยู่ในพื้นที่ที่ผู้วิจัยทำงานอยู่ และยังคงหลงเหลือศิลปะ โบราณสถาน วัดต่างๆ ที่ควรค่าแก่การเก็บรักษาไว้ เป็นข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ สำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป เพราะนับวันด้วย กาลเวลาและความเจริญก้าวหน้าที่ถูกร้ามาอย่างรวดเร็ว ทำให้วิถีชีวิต การดำรงชีวิต วัฒนธรรม และประเพณี ตลอดจนศิลปะวัตถุ โบราณสถานเริ่มสูญหายไปตาม กาลเวลา ซึ่งการเก็บ หลักฐานเหล่านี้ไว้ในรูปแบบของ ผลงานภาพถ่ายใน

ปัจจุบันนับว่าได้ผลค่อนข้างมาก ด้วยเทคโนโลยี ที่สามารถเก็บ นำไปเผยแพร่ และนำไปใช้ได้ ในหลากหลายรูปแบบ

ดังนั้น ด้วยคุณสมบัติของกล้องรูเข็ม ที่สามารถบันทึกความเป็นจริง โดยไม่มีการปรับแต่งใดๆ ทำให้คุณค่าของเนื้อหาในภาพ ซึ่งนอกจากจะแสดงถึง คุณค่า ในด้านความเก่าแล้ว บรรยากาศของสภาพ แวดล้อม อารมณ์ในภาพที่เกิดขึ้น จากสภาพแสง ตาม ความเป็นจริงในขณะที่ถ่าย ทำให้สามารถ สื่อสาร ได้ ถึงความรู้สึก ความศรัทธา ความหวงแหน หรือความ น่าเลื่อมใสใน โบราณสถาน ศิลปะวัตถุเหล่านั้น มากกว่า แค่เป็นภาพการบันทึกเหตุการณ์ตามปกติ

รูปที่ 1 แสดงภาพกล้องรูเข็ม

รูปที่ 2 แสดงภาพกล้องรูเข็มขณะใส่ฟิล์ม

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นกรณีศึกษาการสร้างสรรคผลงาน ภาพถ่ายผ่านกล้องรูเข็ม ที่มีลักษณะเฉพาะตัว แตกต่าง จากกล้อง ถ่ายภาพปัจจุบัน

2.2 เพื่อเป็นการนำภาพถ่ายที่เกิดจากการ สร้างสรรคมาใช้ในการเก็บข้อมูลและหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ของชนชาติมอญสาม โลก ปทุมธานี

รูปที่ 3 แสดงภาพกล้องรูเข็มขณะใส่ฟิล์ม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงสร้างสรรค์นี้ ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมอญ สามโลก ปทุมธานี และลงพื้นที่ เพื่อถ่ายภาพจริง ตาม โบราณสถาน วัด และศิลปวัตถุต่างๆ ในบริเวณ สาม โลก ปทุมธานี ศึกษาทฤษฎีและหลักการถ่ายภาพ ด้วยกล้องรูเข็ม โดยได้สร้างกล้องรูเข็มขึ้นใช้เอง โดย ได้รับคำแนะนำจากที่ปรึกษาในการสร้าง ทดสอบ ทดลอง จนสามารถใช้งานได้ โดยมีขั้นตอนดังนี้ (ใน ที่นี้จะไม่กล่าวถึงการสร้างกล้องรูเข็มอย่างละเอียดผู้ที่ สนใจสามารถศึกษาวิธีการสร้างกล้องรูเข็มได้จาก เว็บไซต์ต่างๆ)

1. ในการวิจัยนี้ใช้ไม้มาประกอบเป็นตัวกล้องทรง สี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในทาสีดำหมด ซึ่งเป็นกล้องที่ใช้กับ ฟิล์ม ขนาด 120
2. เจาะรูขนาดเล็กที่หน้ากล้องไม้ (รูที่เจาะมีขนาดเท่า เข็มเย็บผ้าเบอร์ 11)
3. มีที่ปิดเปิดด้านหน้ารับแสงเพื่อให้ผู้ถ่ายสามารถ ควบคุมเวลาที่ให้แสงผ่านเข้าไปบันทึกได้มากน้อยตาม ต้อง การ (สำหรับการถ่ายครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลา ในการ ให้แสง ผ่านไปบันทึกบนฟิล์ม โดยประมาณระหว่าง 30 วินาที - 2 นาที ต่อภาพ ขึ้นอยู่กับสภาพแสงใน

ขณะถ่าย ถ้าแสงแรงก็ใช้เวลาในการบันทึกแสงน้อย ถ้าแสงน้อย ก็ใช้เวลาในการบันทึกแสงนาน)

4. กล้องรูเข็มต้องตั้งบนขาตั้งกล้อง (Tripod) เสมอ เพราะการถ่ายภาพแต่ละครั้งต้องใช้เวลาให้แสงค่อนข้างนาน ดังนั้นถ้าไม่ตั้งกล้องบนขาตั้งกล้อง จะทำให้ ภาพไม่คมชัด
5. เมื่อถ่ายเสร็จแล้วจึงนำฟิล์มไปผ่านกระบวนการล้าง
6. นำฟิล์มที่ล้างเสร็จแล้วมาสแกนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของสี และองค์ประกอบ ในภาพ เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามความต้องการของผู้ สร้างสรรค์งาน
7. นำภาพไปผ่านกระบวนการอัดขยายต่อไป

รูปที่ 4 วัดเจดีย์ทอง ภาพถ่ายด้วยกล้องรูเข็ม

รูปที่ 5 ภาพถ่ายด้วยกล้องรูเข็ม

3.2 ทดลองและทดสอบเครื่องมือโดยลงพื้นที่ถ่ายภาพ ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาหาความเหมาะสมร่วมกับที่ปรึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิ

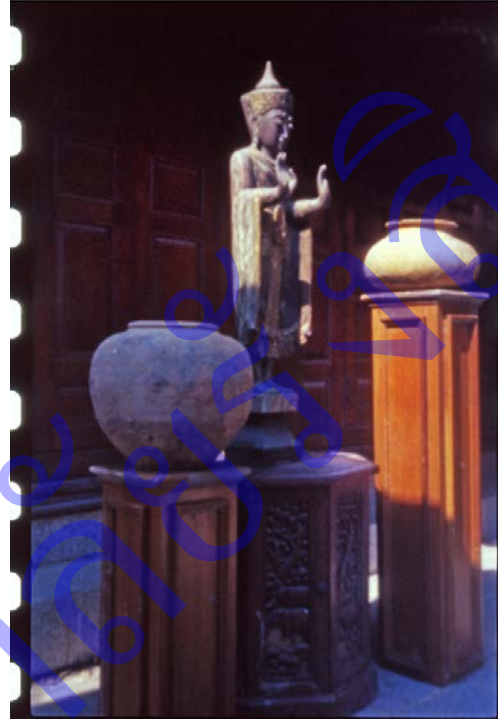
3.3 ลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริง ซึ่งประกอบด้วยวัดมอญ ในบริเวณสามโลก ปทุมธานี และเข้าสู่กระบวนการล้างฟิล์ม สแกน/ปรับปรุง และนำไปอัดขยายเป็นภาพต่อไป

รูปที่ 6 เรือขุด ภาพถ่ายด้วยกล้องรูเข็ม

3.4 คัดเลือกภาพ/แก้ไข/ปรับปรุงตามคำแนะนำของที่ปรึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.5 เผยแพร่ จัดแสดงนิทรรศการภาพถ่ายจากกล้องรูเข็ม ที่ชุมชนมอญ บ้านเตาโอ่ง สามโลก ปทุมธานี

รูปที่ 7 พระพุทธรูปและคุ่ม ภาพถ่ายด้วยกล้องรูเข็ม

4. ผลการวิจัย

รูปที่ 8 โบราณสถานเตาโอ่งอ่าง ปทุมธานี

4.1 ผลการวิจัยพบว่า การสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายด้วยกล้องรูเข็มทำให้ได้ภาพที่แปลกตา น่าสนใจ และดูมีเสน่ห์ โดยเฉพาะการนำไปใช้กับ การถ่ายภาพโบราณสถาน ศิลปะวัตถุ วัด ที่เป็นภูมิปัญญาชนชาติมอญ สามโลก ปทุมธานี นอกจากนี้จะได้ภาพที่สามารถนำไป ใช้ประโยชน์ในการเก็บเป็นข้อมูลหลักฐาน

ในทาง ประวัติศาสตร์แล้ว ยังเป็นผลงานศิลปะภาพถ่ายที่สวยงาม มีบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสร้างอารมณ์ ที่ทำให้เกิดความรู้สึก หวังแทน ศรีทธา และเห็นคุณค่าของศิลปะวัตถุ โบราณสถานขึ้นด้วย

รูปที่ 9 จัดแสดงภาพถ่ายที่โบราณสถานเตาโอ่งอ่าง ปทุมธานี

รูปที่ 10 จัดแสดงภาพถ่ายที่โบราณสถานเตาโอ่งอ่าง ปทุมธานี

รูปที่ 11 จัดแสดงภาพถ่ายที่โบราณสถานเตาโอ่งอ่าง ปทุมธานี

4.2 การถ่ายภาพผ่านกล้องรูเข็มที่สร้างขึ้นเอง โดยใช้ฟิล์มเป็นวัสดุไวแสง มีความเหมาะสม เพราะฟิล์มมีความสามารถในการรับแสงเป็นเวลานานได้โดยเฉพาะสำหรับการถ่ายภาพวัตถุ โบราณสถานต่างๆ ศิลปะวัตถุ เนื่องจากคุณสมบัติของกล้องรูเข็มต้องใช้เวลาในการให้แสงขณะถ่ายภาพค่อนข้างนาน

4.3 เนื่องจากกล้องรูเข็ม ไม่มีเลนส์ ที่ช่วยในการรวมแสงหรือช่วยกรองแสง จึงทำให้ต้องใช้เวลา ในการถ่ายภาพค่อนข้างนาน ดังนั้น จึงต้องถ่ายภาพ ในช่วงเวลาที่มีแสงแดดค่อนข้างแรง

4.4 ด้วยการใช้กล้องรูเข็มที่สร้างขึ้นใช้เอง เป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งที่ต้องมีการทดลอง ทดสอบ ผลที่ได้จากการใช้กล้องนั้นๆ เพื่อให้รู้ถึงปัญหา และทำการแก้ไข ก่อนนำไปใช้ถ่ายจริง สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทดลอง ทดสอบและแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ร่วมกับ ที่ปรึกษาอยู่หลายครั้งกว่าจะได้ผลออกมาเป็นที่น่าพอใจ

ใจ เริ่มตั้งแต่การสร้างกล้องรูเข็มขึ้นใช้เอง โดยเลือกใช้วัสดุที่เป็นไม้ เนื่องจากมีความคงทนแข็งแรง การกำหนดขนาดรูเพื่อรับแสง การคำนวณระยะห่างระหว่างระนาบรูรับแสงและระนาบวัสดุไวแสง และการนำไปทดลองถ่ายในสถานที่จริงเพื่อทดสอบระยะเวลาในการถ่ายที่เหมาะสม หลังจากนั้น ก็นำฟิล์มไปผ่านกระบวนการล้าง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สไลด์สีเป็นวัสดุไวแสง (เนื่องจากสไลด์สี มีความอึดตัว ในเรื่องสีดีกว่าวัสดุไวแสงอื่นๆ) หลังจากนั้น นำไป สแกนเพื่อตรวจดูความสมบูรณ์ของสีและองค์ประกอบ ภาพ เพื่อเตรียมพร้อม ก่อนนำไปอัดขยายตามขนาด ที่ต้องการ

5. การอภิปรายผล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้น จึงพิจารณาในประเด็นของกระบวนการสร้างสรรค์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นรวมถึง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพถ่าย พบว่า

5.1 ด้วยคุณลักษณะเฉพาะของกล้องรูเข็ม ที่ให้ผลแตกต่างจากกล้องถ่ายภาพทั่วไปจึงสามารถสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายที่น่าสนใจ แปลกตา เพื่อสนองตอบหรือตอบโต้ความต้องการของผู้สร้างสรรค์งานได้

5.2 กล้องรูเข็มมีข้อจำกัดที่สามารถทำงานได้ดี ในสภาพ แสงแดดค่อนข้างแรง (David Bayles, 2006)

กล้องรูเข็ม ต้องใช้เวลาในการให้แสงเพื่อบันทึกลงบนฟิล์มเป็น

เวลานาน เพราะรูรับแสงที่มีขนาดเล็ก ดังนั้น จึงเหมาะสำหรับการถ่ายภาพวัตถุ หรือสิ่งของที่เป็นวัตถุนิ่ง ไม่เคลื่อนไหว (Jon Grepstad, 2003)

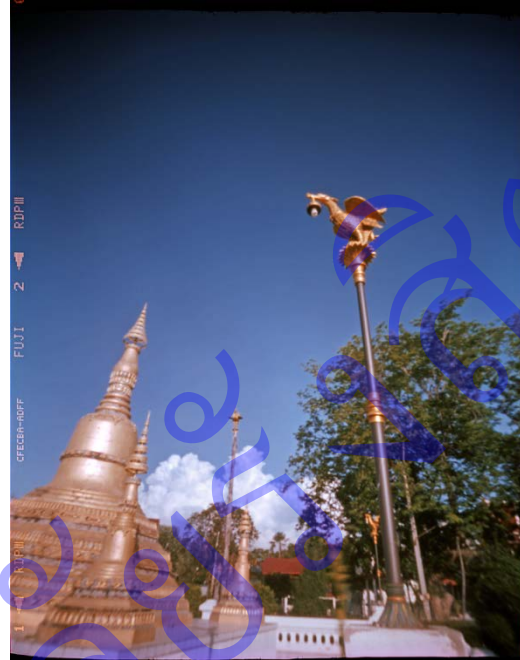
5.3ความน่าสนใจและน่าศึกษาของกล้องรูเข็มคือการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่าย ที่บางครั้งไม่สามารถคาดเดาได้ว่าภาพที่ออกมาจะให้ผลเช่นไร การควบคุมทุกอย่างขึ้นอยู่กับ การทดลอง ทดสอบของผู้สร้างสรรค์

รูปที่ 12 ภาพถ่ายด้วยกล้องรูเข็ม

รูปที่ 13 ภาพถ่ายด้วยกล้องรูเข็ม

รูปที่ 14 ภาพถ่ายด้วยกล้องรูเข็ม

6. บทสรุป

การวิจัยสร้างสรรค์ “ภาพถ่ายตัวแทนภูมิปัญญามอญสามโคก ปทุมธานี” มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายผ่านกล้องรูเข็ม ที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากกล้องถ่ายรูปในปัจจุบันสามารถสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายให้มีบรรยากาศ อารมณ์ ความรู้สึกของการย้อนยุค ความเก่าแก่ ความเป็นอดีต รวมถึงการเกิดภาพถ่าย ที่มีเสน่ห์ในมุมมองที่แปลกออกไป ตลอดจนสีสันร่าต่างๆที่เกิดขึ้นในภาพอย่างไม่คาดคิด และผู้ถ่ายภาพ หรือช่างภาพไม่สามารถคาดเดาได้ กลายเป็นภาพถ่ายที่น่าสนใจ มีความงามตามธรรมชาติ

ชุมชนมอญ สามโคก ปทุมธานี ตามประวัติได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานเป็นเวลากว่าหลายร้อยปี โดยวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรมและประเพณีที่พยายามรักษาไว้แต่ด้วยกาลเวลาและความเจริญก้าวหน้าที่รุกเข้ามาอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไป ศิลปะวัตถุ โบราณสถานเริ่มผุกร่อน สูญหาย ขาดการ

สนใจ เเท่าที่ควร คนรุ่นเก่าเริ่มล้มหายตายจากไป ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่างๆ เพื่อเป็นหลักฐาน หรือข้อมูลทางประวัติศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นมากผู้วิจัยจึงมีความคิดที่ว่า การเก็บรักษาหลักฐานเหล่านี้สามารถทำได้โดยใช้รูปแบบของสื่อทางด้านภาพถ่าย (ซึ่งปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีสื่อภาพถ่ายนี้สามารถเผยแพร่ออกไปได้ในหลากหลายรูปแบบ) ด้วยการใช้อุปกรณ์ที่บันทึกภาพตามสภาพความเป็นจริงไม่ผ่านการปรุงแต่งด้วยผลพิเศษจากเลนส์หรืออุปกรณ์พิเศษอื่นๆ และเพื่อเป็นการนำภาพถ่ายที่เกิดจากการสร้างสรรค์นี้มาใช้ในการถ่ายทอดภาพตัวแทน ภูมิปัญญา มอญ ซึ่งได้แก่ โบราณสถาน วัตถุต่างๆ ศิลปะวัตถุโบราณ บางส่วนของ บ้านสาม โลก ปทุมธานี เพื่อเก็บไว้ เป็นหลักฐานเบื้องต้นทางประวัติศาสตร์ สำหรับ เยาวชนรุ่นหลัง หรือผู้สนใจ เพื่อใช้เป็นแนวทาง หรือจุดเริ่มต้น สำหรับการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม พร้อมกับช่วยกันบำรุงรักษา หวงแหน และช่วยกัน อนุรักษ์ไว้ต่อไป

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เกิดขึ้นและสำเร็จลงได้ ด้วยการสนับสนุนจากหลายๆฝ่าย โดยการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต ปี พ.ศ. 2555

8. เอกสารอ้างอิง

ศิริพร สมบูรณ์บุรณะ. (2542). กระบวนการฟื้นฟูและประยุกต์มรดกทางวัฒนธรรม ในการดำเนินวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น : กรณีศึกษาชุมชนมอญ ตำบลสาม โลก อำเภอสาม โลก จังหวัดปทุมธานี. งานวิจัยวัฒนธรรมของสำนักงาน

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ส่วนวิจัยและพัฒนา สาขาวัฒนธรรมศึกษา.
 สุรพงษ์ เอี่ยมพิชัยฤทธิ์. (2552). กล้องรูเข็ม. เอกสารประกอบการสอน. คณะศิลปะและการออกแบบ ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต
 David Bayles. (2006). Explorations along an imaginary coastline. Hudson Hill Press.
 Eruic Renner. (2008). Pinhole Photography: From Historic Technique to Digital Application. Fourth edition. Focal Press.
 Jon Grepstad. (2003). Pinhole Photography: History, Images, Cameras, Formulas.
 Martha Casanave. (2006). Explorations Along an Imaginary Coastline. Hudson Hius Press.